

Свобода на превода (25.11.2012)

Под „свобода на превода“ тук нямам пред вид свободния превод, т.е. превода, който не е буквален, а превода, който е свободен като стопанска дейност, т.е, който може да бъде извършван без никакви административни ограничения.

В чл. 19. от Конституцията на Република България се казва:

(1) Икономиката на Република България се основава на свободната стопанска инициатива.

(2) Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя.

Ограничения на тази свободна стопанска инициатива Конституцията допуска в следните случаи (чл. 18):

(3) Държавата осъществява суверенни права върху радиочестотния спектър и позициите на геостационарната орбита, оп-

ределени за Република България с международни споразумения.

(4) Със закон може да се установява държавен монопол върху железопътния транспорт, националните пощенски и далекосъобщителни мрежи, използването на ядрена енергия, производството на радиоактивни продукти, оръжие, взривни и биологично силно действащи вещества.

Както се вижда съвсем ясно, държавен монопол върху преводите, било то официални или не, държавата не може да установява. Оттук можем да си направим логичния извод, че чл. 2а, ал. 1 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, който гласи: "Преводите на документите и другите книжа в страната се извършват от Министерството на външните работи", е в противоречие с Конституцията на Република България!

Следователно, преводите на документи и други книжа в страната НЕ СА МОНОПОЛ на държавата и могат да се извършват свободно от преводачи на свободна практика или фирми за преводи, т.е. преводаческата дейност се основава на свободната стопанска инициатива.

Това, че преводаческата дейност не подлежи и на лицензиране, може да се потвърди след

проверка в Приложението към чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност („Лицензионен режим може да се установява само за стопански дейности...“) - Списък на стопанските дейности, за които може да се установява лицензионен режим. В този списък (както и в целия закон изобщо) думата „преводи“ се споменава само в т. 34а: „Извършване на пощенски парични преводи“!

От казаното по-горе можем да си направим извод, че всички български закони, в които има изисквания за изготвяне на преводи съгласно Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, противоречат най-малко на Конституцията на Република България.